

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na zprostředkování tématu jinakosti na 1. stupni základní školy v hodinách literární výchovy. V teoretické části jsou definovány základní pojmy a témata spojená s jinakostí. Dále jsou zde uvedeny metody výuky literární výchovy a programu RWCT (*Reading and Writing for Critical Thinking*), společně s charakteristikou rozvoje čtenářství. V této části diplomové práce byla také položena a zodpovězena první výzkumná otázka. Byly zde klasifikovány literární žánry a typy jinakosti v závislosti na rešerši a obsahové analýze literatury pro děti a mládež. Závěrem byl sepsán seznam publikací společně s popisem jinakosti. Z těchto publikací bylo vybráno pět titulů (*Strakáč a Tioni, Kamil neumí létat: pohádka o špačkovi knihomolovi, Kiko a tajemství papírového motýla, Jak voní týden a Pravidla skutečných ninjů*), které byly podkladem pro přípravu lekcí literární výchovy, použitých v praktické části. V praktické části byly připraveny, realizovány a evaluovány tyto lekce, které měly za cíl seznámit žáky s různými typy jinakosti (multikulturní a vzhledová jinakost, žák se speciálními vzdělávacími potřebami, odlišné rodinné zázemí nebo odlišné zájmy, názory) a prokázat, že lze v hodinách literatury tyto témata s žáky otevírat. Pro sběr dat bylo zvoleno nestrukturované zúčastněné pozorování, terénní poznámky, tematická analýza a dotazník. Výzkum byl realizován šesti pedagogy/pedagožkami na pěti základních školách a potvrdil, že realizované lekce byly účinným prostředkem pro seznámení žáků s tématem jinakosti. Tato práce může poskytnout pedagogům a pedagožkám metodický návod a inspiraci, jak pracovat s tématem jinakosti a s literaturou pro děti a mládež ve výuce na 1. stupni základních škol.

KLÍČOVÁ SLOVA

jinakost, odlišnost, literární výchova, rozvoj čtenářství, metody rozvoje kritického myšlení, literatura pro děti a mládež